

Ötvenhat végén, amikor néhány hetes szünet után újra kinyitott a kávéház, rögtön csúnyán összekaptak azon a fölöttébb időszerű problémán, hogy milyen az igazi Pethes-leves. Z. azt állította, hogy nemcsak marhahússal, benne főtt tyúkhússal is forsriftos, V. erre verni kezdte az asztalt, felugrott, és kivörösödve kiabálta, hogy ő többé nem ül le ilyen hülyével, aki az Újházy-levest összetéveszti a Pethes-levessel. Később ezt az elhatározását úgy módosította, hogy egyazon országban se marad vele: még nyitva volt a határ, fogta magát és kiment, meg sem állt Venezueláig, ahol valami rokona élt.

Z. azóta többnyire egyedül ül az asztalánál, szóltanul kevergeti feketéjét; a dohányzásról leszokott. És föltehetően V. is leszokott a konyakról abban a caracasi kávéházban, ahová jár, ha ugyan van ott kávéház. Levelet az elmúlt nyolc év alatt nem írt, azt is csupán üzente egy hazalátogató ismerősével, hogy tudni sem akar arról az országról, ahol olyan alakok, mint Z. reuzálhatnak, az visszaüzent, hogy neki pedig megvan a véleménye az efféle gyászmagyarokról, akik egy tál leves miatt képesek elhagyni és leköpdösni a hazájukat.

Nemrég, mikor a szokott időben belépett a kávéházba, a régi asztalnál V.-t pillantotta meg. Széles karimájú, fehér sombrero volt mellette a széken, ám kezében most is ott a *Népszava*, előtte a stampedli konyak. Z. odaült, de mivel ő volt a sértett fél, nem köszönt, tüstént magához intette a trafikoszót, s míg rágyújtott egy vaskos Dózsára, így szólt a kisasszonyhoz a sűrű füstön át:

– Na látja, kérem, és még ezt nevezik vasfüggönynek!

Gabi

Kicsi koromban sokat betegeskedtem, télen mindig meg voltam fázva. Vizes borogatások közt feküdtem, számban az orvosság undok íze. Ilyenkor többnyire Gabi bátyám szórakoztatott, felolvasott, mesélt, kis magánszámokat rögtönzött. – Megy a hivatalba – mondta szárazon, pattogva, s egy aktatáskát kapva a hóna alá, feszes, merev pantomimléptekkel elhagyta a gyerekszobát. – Jön a hivatalból – toppant be újra, ugyanilyen keményen, leszegett fejjel, céltudatos, komoly lárvaarccal, ahogy a felnőttek jártak, vagy ahogy képzeltek, hogy járnak; nem lehetett nevetés nélkül kibírni.

Aztán megállt a szoba közepén, karjával sebesen csépelve, darálva. – Van halász, vadász, madarász. Hát én vagyok a hadonász. Egy hadonász, aki egész nap csak hadonász.

Vagy karját kitérta, akár a szárnyakat, csapdosott, közben fel-felugrált a linóleumos padlón, egyre magasabbra, egyre magasabbra.

– No lám, egész jól megy – mondogatta. – Még egy kis gyakorlat: májusban már repülök.

Rettenetesen kívántam, hogy már május legyen. De aztán jött a tavasz, meggyógyultam, megint lehetett az utcán futkározni, labdázni: elfeledtem az egészszet. Csak a következő télen jutott eszembe, amikor Gabi megint szökellni kezdett a linóleumon, karjával csapdosva:

– Ejnye no, fog ez menni. Meglátjátok, májusban már repülök.

Sosem jutott eszembe májusban, hogy számon kérjem. Azóta is várom azt a májust.

Influenza

Ötvenhat végén ment ki, előbb Bécsbe, onnan Milánóba, majd Kanadába, végül Ausztráliában ragadt meg. Egy sajtüzemben kapott munkát, később önállósította magát, bizományi árut kért a gyártól, sajtkereskedést nyitott. Eleinte sok teher volt az üzleten, de felesége is benn dolgozott, jól ráhajtottak. Alighogy kissé egyenesbe jött, s félretehetett valami pénzt, vett egy repülőjegyet Európába, a boltot addig az asszonyra bízta, magyar vízumot kért, megérkezett a Keletire, szobát vett ki a Royalban. Kezet-fogat mosott, aztán kísétált a Körútra, bement a Pálma eszpresszóba: tizenkét éve hiányzott orrának ez a füsttel kevert zaccos kávészag, ínyének a seholsem ilyen, forró, kesernyés koffeinkorty. Míg a pult előtt várakozott, megszólította egy ismerőse:

– Rég láttam, mi van magával?

– Influenzám volt – felelte a melbourne-i sajtkereskedő.

– Hja, ez a tavaszi járvány – bölintott amaz. – De most már jobban van, ugye?

Olivecrona

Háromnegyed három, mire a busz kiér Stockholm szélén a Karolinska Institut terjedelmes épületszoportjához. A kórház főkapujánál megmondom, kihez vagyok bejelentve, nem keltek velem valami nagy feltűnést, balra az utolsó pavilon, igazítanak el közönyösen, az idegsebészet. Jó darab séta odáig, s nincs saját portája, senki, akitől megtudakolhatnám, hányadik emelet, melyik ajtó. Végül egy orvos vagy ápoló formáját kapok el: professor Olivecrona, Olivecrona, töpreng el néhány pillanatig, nincs az már nyugdíjban? Ide vár engem, bizonygatom, telefonon megállapodtunk. Akkor pró-